

**WALTER
CREMERS
BELEIDSVERKLARING
2010**

1. Veiligheid	7
2. Dierenwelzijn	15
3. Mobiliteit	19
4. Velodroom	24
5. Sport	26
6. Ruimtelijke ordening	32

COLOFON

EEN UITGAVE VAN
Walter Cremers, gedeputeerde

COÖRDINATIE
kabinet gedeputeerde Walter Cremers

REDACTIE
kabinet gedeputeerde Cremers
dienst Politie, (Verkeers)Veiligheid en Openbare Orde
Provinciale Cel Mobiliteit
Provinciale Sportdienst
Provinciaal Veiligheidscomité
dienst Ruimtelijke Ordening

EINDREDACTIE
Walter Cremers

GRAFISCH ONTWERP, TYPOGRAFIE & COVERBEELD
Dion Boodts – Grafische producties,
Informatie & Onthaal, provincie Limburg

FOTOGRAFIE
Robin Reynders (Grafische Producties, dienst Informatie en Onthaal, provincie Limburg)
Ronny Vanthienen

LETTERTYPES
Auto2 (Underware), Fresco (Fred Smeijers)

1. Veiligheid.....	7
1.1. Veilig in het verkeer.....	7
1.1.1. SLim.....	7
1.1.2. Verkeerseducatie en -sensibilisatie.....	8
1.1.3. VME-centrum.....	10
1.2. Criminaliteitspreventie en maatschappelijke veiligheid.....	10
1.2.1. Criminaliteitspreventie.....	10
1.2.2. Maatschappelijke veiligheid.....	11
1.3. Provinciaal Veiligheidscomité Limburg.....	14
2. Dierenwelzijn.....	15
2.1. Sensibilisatie.....	15
2.2. Educatie.....	15
2.3. Provinciaal opvangplan: naar een geïntegreerde aanpak.....	16
2.4. Informatie.....	16
3. Mobiliteit.....	19
3.1. Meer duurzame pendelaars.....	19
3.2. Meer duurzame scholieren.....	20
3.3. Goede fietspaden.....	20
3.4. Limburg op het spoor.....	21
4. Velodroom.....	24
5. Sport.....	26
5.1. De wind zit in het wiel.....	26
5.2. Kwaliteit in de sport.....	28
5.3. Pionierswerk G-sport levert resultaten.....	29
5.4. 3/30, 3 maal per week 30 minuten.....	30
6. Ruimtelijke ordening.....	32

1. Veiligheid.

1.1. Veilig in het verkeer.

Strategische doelstelling: Bijdragen aan de verkeersveiligheid in Limburg door het nemen van initiatieven terzake en door de ondersteuning van relevante diensten of organisaties.

De meest recente statistieken van de federale politie leren ons dat er in 2008 in Limburg 5 457 verkeersslachtoffers vielen. Onder hen 61 doden, 570 zwaargewonden en 4 826 lichtgewonden. In vergelijking met 2007 is dit een daling van het aantal slachtoffers met 4,5 %. Het aantal doden daalde met liefst 34,4 %, het aantal zwaargewonden met 9 % en het aantal lichtgewonden met 3,4 %.

Een al bij al redelijk gunstige tendens, vooral wat betreft het aantal doden. Deze evolutie moeten we proberen verder te zetten.

1.1.1. SLim.

Weekendongevallen eisen een hoge tol, vooral 's nachts. Gemiddeld valt er tijdens de weekendnachten één dode per 12 uren. Dat is meer dan in weekdagen en veel meer dan de week-enddagen (1 dode per 23 uur). In 2008 viel één derde van de Limburgse verkeersdoden in het weekend.

Ondanks het feit dat er lokaal andere tendensen kunnen zijn, moeten we daarom blijven inzetten op de SLim-acties.

Controles. Ook in het afgelopen SLim-actiejaar voerden lokale en federale politiekorpsen elk weekend in minstens vier politiezones gecombineerde alcohol-, drugs- en snelheidscontroles uit. In 2008 werden 20.598 personen onderworpen aan een ademtest:

6,04 % bleek positief. Hoewel nog altijd veel te veel, is dit toch al een daling t.o.v. 2007 (7,07 %). 131 738 voertuigen werden gecontroleerd op snelheid: 7,17 % was in overtreding.

In 2010 gaan we onverminderd verder met de SLim-controles. We hopen daarbij opnieuw op de medewerking van de lokale en de wegpolitie. Daarnaast moet ook de federale overheid haar verantwoordelijkheid nemen als zij het aantal controles wil verhogen en moet zij extra middelen vrijmaken voor meer manschappen.

Communicatie. Een actie is maar succesvol als ze bekend is. Communiceren blijft daarom belangrijk! In 2009 resulteerde de succesvolle samenwerking met TvLimburg in een nieuwe en interactieve website (slim.be), een nieuwe SLim-wedstrijd en een SLim-party/zomer-tour. Ook met Het Belang van Limburg sloten we een samenwerking af. De evaluatie volgt eind 2009. We knoopten tevens gesprekken aan met de Limburgse horeca- en taxisector. We verwachten concrete afspraken dit najaar, zodat we aan het begin van 2010 de effectieve samenwerking kunnen starten. Zo zetten we in 2010 opnieuw volop in op communicatie en sensibilisering rond rijden onder invloed en te snel rijden, samen met tal van (media-)partners.

1.1.2. Verkeerseducatie en -sensibilisatie.

Naar schatting 80 à 90 % van de verkeersongevallen zijn te wijten aan menselijk gedrag. Willen we het aantal slachtoffers verminderen, dan moeten we hier dus op inspelen.

Onze *Verkeersgetuigen* verzorgden in het schooljaar '08-'09 144 sessies, goed voor zo'n 1400 17-18 jarigen. Zij zullen zich ook in 2010 op een niet-belerende manier inzetten om jongvolwassenen te sensibiliseren rond de gevolgen van onveilig of onverantwoord verkeersgedrag. De provinciale *fuijbussen* zijn intussen een vast onderdeel in de checklist van jeugd- en sportverenigingen die een fuif organiseren. Goed voor 94 *fuijbussen* in 2009, is dit een project dat we niet mogen loslaten. Afgelopen schooljaar passeerden zo'n 1700 minderjarige verkeersovertreders in de provinciale *verkeersklassen*, die nog steeds uniek zijn in Vlaanderen. Ook de *opfriscursussen* wegcode voor senioren zijn goed voor zo'n 500 opgefriste senioren in 24 gemeenten. Deze projecten, die ook ondersteuning bieden aan de lokale besturen, worden herhaald in 2010.

De rijvaardigheidscursus "Rijbewijs +" werd in 2009 geïntegreerd in "On the road" van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde, dat trouwens gebaseerd is op het Limburgse voorbeeld. In 2009 hebben we opnieuw 505 Limburgers opgeleid tot *gemachtigd opzichter*. Samen met de vorige jaren tellen we in Limburg nu 1560 nieuwe opzichters. In 2010 evalueren we dit project. Hetzelfde geldt voor de *verkeersbeurs* Jong-Leren. In 2010 gaan we op zoek naar een eventueel nieuw en overkoepelend initiatief voor het secundair onderwijs.

1.1.3. VME-centrum.

In 2008-2009 werden een aantal belangrijke stappen gezet in de realisatie van het eerste Vlaamse verkeers- en mobiliteitseducatief centrum in Heusden-Zolder. De volledige subsidie vanwege de Vlaamse Overheid, zo'n 825 000 euro, werd gestort en omgezet in kapitaal. Een extra financiering vanwege LSM werd toegekend.

Op basis hiervan besloot de raad van bestuur dat de eerste drie pijlers van het VME-centrum in eigen beheer gerealiseerd zullen worden. Een business-, exploitatie- en operationeel plan werden goedgekeurd. De erfpachtregeling voor de grond proberen we in 2009 af te ronden, evenals de procedure voor de aanstelling van een architect. Intussen werden ook gesprekken aangegaan met (structurele) partners zoals De Lijn en de Vlaamse Stichting Verkeerskunde.

Hoewel er nog heel wat pionierswerk moet worden verricht, wordt 2010 het jaar van de eerste praktische realisaties. Vanaf 01/01 is de campingsite ter beschikking en kan, na het afronden van de procedure voor de aanstelling van de architect, gestart worden met de eerste opruimingswerken. Het concrete ontwerp voor de VME-site wordt uitgewerkt. Intussen blijven we structurele contacten aangaan met mogelijke partners.

1.2. Criminaliteitspreventie en maatschappelijke veiligheid.

Strategische doelstelling: Bijdragen aan de veiligheid in Limburg door het nemen van initiatieven inzake criminaliteitspreventie en door de ondersteuning van relevante diensten of organisaties.

1.2.1. Criminaliteitspreventie.

Fietsdiefstal. In maart 2009 werd een ambitieus actieplan en een daaraan gekoppelde preventiecampagne "Zo stuur je fietsdieven wandelen" gelanceerd. Bedoeling is het aantal fietsdiefstallen de volgende jaren aanzienlijk te verminderen, want fietsdiefstal heeft grote gevolgen, zowel voor het veiligheidsgevoel als voor het fietsgebruik. Uit de eerste evaluatie blijkt dat de campagne heel goed onthaald wordt. In 2010 wordt de campagne voortgezet. Zo willen we onder meer het percentage opgespoorde en terugbezorgde fietsen verhogen door samen met de Provincie Antwerpen een website "gevonden fietsen" te lanceren.

Woninginbraak. De bekroonde campagne "Zo hou je ongewenste gasten buiten" wordt

ook in 2010 voortgezet. We nemen extra initiatieven om een gezonde sociale controle te stimuleren en om een antwoord te bieden op de veiligheidsnoden van ouderen.

Winkeldiefstal. Op basis van een recente evaluatie van ons interactief lespakket over veilig ondernemen en winkeldiefstal starten we in het schooljaar 2009-2010 met een proefproject. De laatstejaars van 10 secundaire scholen met een opleiding handel/verkoop krijgen gedurende 6 lessen van een gespecialiseerde lesgever een praktijkgerichte training inzake efficiënt preventiegedrag.

Drugsgelateerde maatschappelijke overlast. In een werkgroep die in het najaar van 2009 wordt opgericht, zal bekeken worden op welke manier we de overlast, die soms door drugsgebruik/-misbruik veroorzaakt wordt, beter kunnen aanpakken. Kernwoorden zijn: duidelijkheid, informatie, ontrading en preventie.

1.2.2. Maatschappelijke veiligheid.

Preventie intrafamiliaal geweld. De preventie van intrafamiliaal geweld (IFG) blijft een prioritair aandachtspunt binnen de Provinciale Denktank IFG. Zo lanceren we dit jaar nog een campagne die focust op de veranderingen in de partnerrelatie n.a.v. zwanger- en ouderschap. Ook wordt er werk gemaakt van informatie en training voor zorgverleners. Verder komt er volgend jaar een kant-en-klaar pakket voor secundaire scholen over het thema "jongens, meisjes en (gezonde) relaties", waaruit de school zelf een projectdag of -week kan samenstellen.

Burenbemiddeling. Het Provinciaal Overleg Burenbemiddeling maakt ook in 2010 werk van de sensibilisatie en bekendmaking van burenbemiddeling met het oog op de uitbouw ervan op lokaal niveau. Samen met de FOD Binnenlandse Zaken wordt een 5-daagse opleiding in de methodiek van burenbemiddeling voorzien. Burenbemiddelingsprojecten in de opstartfase staan we bovendien bij met raad en daad.

Slachtofferzorg. In het kader van het ketengericht veiligheidsdenken (preventie - repressie - nazorg) nemen we ook in 2010 een ondersteunende en coördinerende rol op inzake slachtofferzorg in Limburg. De provincie zit onder meer het Welzijnsteam voor Slachtofferzorg mee voor. Dat Welzijnsteam bestaat uit de Limburgse diensten slachtofferbejegening, slachtofferonthaal en slachtofferhulp. De structurele samenwerking tussen deze diensten moet een zo kwaliteitsvol mogelijke zorg- en dienstverlening voor slachtoffers garanderen. Zo werd in 2009 de Slachtoffergids 2009-2010 gepubliceerd:

een handige leidraad voor slachtoffers van een misdrijf. Voorts zullen een aantal aanbevelingen voor kwaliteitsverbetering worden uitgewerkt.

1.3. Provinciaal Veiligheidscomité Limburg.

Strategische doelstelling : Bijdragen aan de veiligheid in Limburg door het nemen van initiatieven inzake veiligheid en/of welzijn op het werk en inzake veiligheid in de privé-sfeer en door de ondersteuning van relevante diensten of organisaties.

Het Provinciaal Veiligheidscomité van Limburg (PVC) - Provinciaal Comité Limburg voor de Bevordering van de Arbeid werkt rond veiligheid en welzijn op het werk en ondersteunt relevante diensten en organisaties. De initiatieven van het PVC moeten het aantal arbeidsongevallen en de ernst ervan gevoelig verminderen. Dat gebeurt o.a. door begeleiding en bijscholing van preventieadviseurs via studiedagen, seminars en campagnes.

In 2010 richten wij onze aandacht op de volgende items :

- campagne "Signalisatie en welzijn op het werk bij wegenwerken". In 2010 wordt opnieuw de tweejaarlijkse infobeurs voor professionelen georganiseerd.
- "Welzijn op het werk in de bouwnijverheid", gericht naar de veiligheidscoördinator.
- "Welzijn op het werk" (algemeen): o.a. ergonomische werkomgeving en psycho-sociale factoren.

2. Dierenwelzijn.

Strategische doelstelling: Bijdragen aan de veiligheid in Limburg door het nemen van initiatieven inzake veiligheid ten aanzien van dieren en inzake dierenwelzijn en door de ondersteuning van relevante diensten en organisaties.

2.1. Sensibilisatie.

Veel dierenleed heeft te maken met misvattingen en verkeerde gewoonten. Onder de noemer Dierenark Limburg verstrekken we de nodige informatie om burgers te sensibiliseren en zo de omgang tussen mens en dier te verbeteren.

De overpopulatie van huiskatten blijft een probleem. Met de jaarlijkse sensibilisatiecampagne rond Valentijn sporen we eigenaars van huiskatten aan om hun dier te laten castreren of steriliseren. In 2009 was de actie een groot succes. In 2010 hopen we meer gemeenten te kunnen betrekken.

Op Wereldierendag 2009 vond de eerste Dieren Dating Dag plaats. Met de slogan "kom een dagje dierenasielen" werden dierenliefhebbers aangemoedigd asiel-dieren in een positiever daglicht te zien.

2.2. Educatie.

Bijtincidenten bij kinderen blijven veel voorkomen. Het is dan ook belangrijk om kinderen tijdig aan te leren hoe ze moeten omgaan met een hond. De vzw Xanuul bezoekt nog steeds Limburgse scholen met het "Goedehondenbaasjes-schoolproject". Jaarlijks worden zo'n 80 klasjes of 2000 kinderen bezocht. In 2009 werkten we ook een gebruiksvriendelijk lespakket "hond" en "kat" uit om ook kleuterscholen te kunnen bereiken. Na

een testfase in het voorjaar van 2010 plannen we de implementatie hiervan in het volgende schooljaar.

In 2010 willen we verder gaan met educatie voor volwassen dierenliefhebbers. Met enige elementaire kennis en begrip van de belangrijkste principes van dierenwelzijn, kan de relatie met het huisdier aanzienlijk verbeterd worden. Tijdens themadagen zal advies worden gegeven over de omgang met en de verzorging van huisdieren.

2.3. Provinciaal opvangplan: naar een geïntegreerde aanpak.

Limburg is voor de opvang van ronddolende dieren al sinds 1997 ingedeeld in vier gebieden, elk met een erkend dierenasiel. Voor het noordelijke opvanggebied voorzien we al jaren middelen voor een nieuw dierenasiel met regionale functie. Momenteel zit dit dossier in een beslissende fase. Er werden extra middelen voorzien omdat het huidige budget niet meer up-to-date was. Hier en daar werd het opvangplan ook hertekend.

Limburg is uniek in haar zwervkattenaanpak. Limburg werd in 3 regio's verdeeld, elk met een eigen revalidatielocatie en eigen kattenvanger, telkens gekoppeld aan een asiellootatie. Momenteel zijn een 30-tal gemeenten aangesloten bij het provinciale zwervkattenplan.

De dierenasielen, gemeenten en politiezones doen systematisch een beroep op de kattenverenigingen voor de verzorging van kittens of aangereden katten. Vzw Bello blijft ook het meldpunt voor verloren of gevonden dieren in Limburg. Deze verenigingen worden ondersteund met een beperkte werkingssubsidie.

We streven ook naar een efficiënt en diervriendelijk beleid bij de opvang en herplaatsing van asielhonden en -katten. Uit een recente wetenschappelijke studie blijkt dat het "matchen", d.w.z. het zorgvuldig kiezen van de juiste hond of kat voor de juiste persoon, de slaagkansen van een adoptie in grote mate bepaalt. Het opleiden van asiemedewerkers is daarbij erg belangrijk. We streven er dan ook naar om de medewerkers van de Limburgse dierenasielen en opvangcentra een opleiding op maat aan te bieden.

2.4. Informatie.

Waar kunnen mensen terecht als ze een dier hebben gevonden? Op wat moet men letten bij het houden van een hond of kat? Welke dieren zijn niet geschikt om te houden? De provinciale brochure "Limburg geeft om dieren" geeft een antwoord op al deze vragen. De brochure wordt volledig vernieuwd in 2010.

De Provinciale Adviesraad Dierenwelzijn (P.A.D.) groepeerde de partners uit de dierenwelzijnsector. In 2010 trachten we hun initiatieven en werking ruimer bekend te maken.

Ook gemeenten en politiezones worden meer gecontacteerd over situaties rond dierenwelzijn. In het voorjaar 2009 vond de aangekondigde opleiding “dierenpolitie” plaats. Tien Limburgse politiezones (en 9 zones buiten Limburg!) hebben nu een opgeleide contactpersoon voor alle meldingen rond dierenwelzijn. In 2010 werken we voor gemeenten en politie een digitale praktische handleiding uit rond dierenwelzijn.

3. Mobiliteit.

Strategische doelstelling: Verhogen van de mobiliteit en infrastructurele veiligheid in Limburg met een maximale verschuiving ten voordele van duurzame vervoermiddelen.

3.1. Meer duurzame pendelaars.

Als provinciebestuur voeren we een actief mobiliteitsbeleid met een bijzonder accent op de woon-werkverplaatsingen.

Vanuit het vervoercoördinatiecentrum Mobidesk leveren we nog steeds heel wat concrete inspanningen om mobiliteitsmaatregelen op maat van het individuele bedrijf te ontwikkelen en te implementeren. Het ledenaantal is in de loop van 2009 aangegroeid tot 140 bedrijven met ruim 45 000 werknemers. Deels kunnen we deze aangroei toeschrijven aan het Pendelfonds. In totaal waren er zes Limburgse projectaanvragen, waarvan drie weerhouden, goed voor 1 238 000 euro of 30 % van het Vlaams budget. We zullen de Limburgse bedrijven met raad en daad blijven bijstaan zodat we ook in de toekomst sterke projecten kunnen indienen.

Ondertussen voeren we ook verdere besprekingen met De Lijn in verband met de uitbouw van Slimweg Limburg.

Een belangrijke pijler in onze aanpak van het woon-werkverkeer is de Afkicken!-campagne. Ook voor 2009 mogen we terugblikken op een succesvolle editie. Voor de eerste maal overschreden we de kaap van 1 miljoen duurzame kilometers. Maar liefst 121 Limburgse bedrijven of 4 929 individuele werknemers namen deel. De Afkicker! kiest opnieuw vooral voor de fiets: ruim 56 %. In 2010 willen we nóg beter doen. We geven de campagne een nieuw kleedje, maar houden vast aan het basisconcept.

Als “bedrijf” geven we zelf het goede voorbeeld met ons bedrijfsvervoerplan. Voor 2008 noteerden we bijna 37 % duurzame pendelaars bij het provinciepersoneel. Dit

is een eerste indicatie dat we de vooropgestelde 35 % voor 2013 vroeger dan voorzien kunnen bereiken. Als de cijfers van 2009 de positieve tendens bevestigen moeten we ook voor het eigen personeel de doelstelling durven bijstellen en streven naar 40 % duurzame pendelaars.

3.2. Meer duurzame scholieren

Jong geleerd, oud gedaan... Met dit in het achterhoofd blijven we streven om mobiliteit het hele schooljaar door in de scholen aanwezig te stellen.

In dat kader blijft de Autoluwe Schooldag (ALS) een hoogtepunt. In 2009 waren opnieuw alle Limburgse gemeenten present en namen 337 scholen(groepen) deel. Aan de ALS '09 koppelden we ook de Velodroomweek. Zoals aangekondigd, besteedden we extra aandacht aan het middelbaar onderwijs. Tijdens de week van de ALS namen acht middelbare scholen deel aan een "Reis rond de wereld", een onderlinge wedstrijd waarbij de scholen zoveel mogelijk duurzame kilometers trachtten bij elkaar te sprokkelen.

In aanloop naar de ALS in het voorjaar boden we ook dit jaar het Winterprogramma aan. 65 scholen uit 29 Limburgse gemeenten boekten activiteiten. In 2010 gooien we het roer om. We gaan voor de productie van een eigen theatervoorstelling die op een speelse manier duurzame mobiliteit bij kinderen introduceert. We blijven het aanbod van interessante educatieve activiteiten wel bekendmaken en zullen scholen informeren over de Mobilim-subsidies. Veel scholen hebben trouwens de weg naar deze subsidies al gevonden: in 2008 werd er in totaal 100 258 euro aan subsidies vastgelegd. Voor 2009 zijn er tot nu toe 40 projecten positief beoordeeld voor een subsidiebedrag van 60 924 euro, met nog één subsidieronde te gaan.

3.3. Goede fietspaden.

Comfortabele en veilige fietspaden zijn noodzakelijk om mensen op de fiets te krijgen. Met de invoering van het Fietsfonds creëerden we een hefboom om de fietsinfrastructuur op het Bovenlokaal Functioneel Fietsrouten netwerk te verbeteren en vooral de missing links en de onveilige routes aan te pakken. Twee projecten zijn ondertussen volledig afgewerkt (Genk en Ham). In 2009 zijn nog 17 projecten in voorbereiding voor een geraamd subsidiebedrag van 5 miljoen euro.

In 2010 loopt de Fietsfondsovereenkomst met het Vlaams Gewest af. We zullen er samen met de andere provincies bij de Vlaamse Minister van Mobiliteit op aandringen

om het Fietsfonds verder te zetten en er gelijktijdig voor pleiten om de subsidieprocedure zo eenvoudig en transparant mogelijk te maken.

3.4. Limburg op het spoor.

Kwalitatieve bus-, tram- en spoorverbindingen zijn voor Limburg een must. We moeten er alles aan blijven doen om tot een volledig openbaar vervoernetwerk te komen, waarbij de hele provincie ontsloten wordt. Als provinciebestuur zullen we daarom ook in de toekomst de realisatie van het Spartacusplan ten volle blijven opvolgen en ondersteunen.

Kort geleden keurde de Vlaamse Regering het GRUP goed voor een gedeelte van lijn 1. We zitten nu dus in de laatste rechte lijn naar de concrete uitvoering van de eerste tramlijn Hasselt-Maastricht in het Spartacus-project. Zeer binnenkort zullen de eerste aanbestedingen de deur uitgaan en kunnen we van start met de werken. Waar nodig zal het provinciebestuur de gevraagde adviezen formuleren. Het Spartacus-project zit dus eigenlijk op schema en zal effectief uitgevoerd worden! We mogen nu niet meer twijfelen en volop doorgaan met dit project dat cruciaal is om de duurzame mobiliteit in Limburg te verzekeren zodat we ons niet vastrijden in het verkeer. Voor lijnen 2 en 3 zit het project momenteel in de MER-fase.

4. Velodroom.

Strategische doelstelling: Het stimuleren van het fietsgebruik in Limburg.

Tegen 2012 willen we met een breed en gedragen plan de fiets definitief op de dagelijkse agenda van de Limburger plaatsen.

Het afgelopen jaar gaven we Imob de opdracht om een wetenschappelijk onderzoek beeld te schetsen van het fietsgebruik in Limburg. Het zogenaamde FUFIL (functioneel fietsen in Limburg) wordt momenteel afgerond. Het FUFIL schetst de toestand van het fietsgebruik t.o.v. de rest van Vlaanderen, geeft de ankerpunten voor een Limburgs fietsbeleid aan en verduidelijkt hoe sterk de regionale karakteristieken binnen de eigen provincie spelen. Zo becijferde het Imob o.a. al dat het noorden van onze provincie absolute koploper is qua fietsgebruik in de woon-school- en woon-werkpendel.

Het onderzoek wil ook een antwoord geven op de vraag met welke argumenten we de (Lim-)burger het best kunnen overtuigen om op de fiets te stappen voor functionele verplaatsingen. We gaan o.a., via focusgroepen, bekijken welke voor specifieke doelgroepen de voor- en nadelen zijn van de fiets en hoe fietsers én niet-fietsers de begrippen comfort en veiligheid interpreteren. Het onderzoek zal ongetwijfeld ook aantonen dat er nog veel meer verplaatsingen met de fiets zouden kunnen worden gemaakt.

Met Velodroom willen we echter meer dan alleen maar studeren en onderzoeken. Velodroom moet ook op het terrein te zien zijn. Het afgelopen jaar hebben we de eerste stappen gezet om een concreet Velodroomprogramma op te starten. Dat resulteerde in de Velodroomweek van 11 tot 17 mei. In heel wat Limburgse gemeenten werden tijdens deze week fietsactiviteiten onder de noemer Velodroom georganiseerd. Vanuit de provincie ondersteunden we hen bij het organiseren van fietsparades, boden we de materialen voor de actie "Met de fiets naar het sportcentrum", was er een campagne rond fietsdiefstalpreventie en een opleiding wegkapiteins. In 2010 bouwen we verder aan dit concept.

Om functioneel fietsgebruik te stimuleren moet er een gezonde combinatie gevon-

den worden tussen infrastructuur en sensibilisatie; je kan maar zo veel mensen op de fiets krijgen als er ook qua infrastructuur de nodige - én veilige - voorzieningen worden getroffen. Daarom is het nodig dat er ook vanuit ruimtelijke ordening terdege rekening wordt gehouden met fietsverplaatsingen (bijvoorbeeld als het gaat om plaatselijk verkeer van en naar de stadscentra) en dat de fiets zo veel mogelijk centraal gesteld wordt.

We willen ook het concrete aanbod aan fietsmogelijkheden voor de pendelaar uitbreiden. Heel wat Limburgers nemen vandaag niet de bus of de trein omdat de haltes te ver van hun werkplek liggen. Fietspunten bieden hier een oplossing. Een fietspunt richt zich hoofdzakelijk op de functionele verplaatsing met de fiets in combinatie met het openbaar vervoer. Via een fietspunt kan de pendelaar een fiets ter beschikking krijgen om te pendelen tussen de halte en het bedrijf.

Omdat Limburg, o.a. door het statuut van de NMBS-stations, achterop is gebleven wat betreft de toedeling van fietspunten, werken we aan een eigen Limburgs fietspuntenplan, met knooppunten aan belangrijke trein- én bushaltes. In samenwerking met de sociale economie promotoren, gemeenten en bedrijven willen we de duurzame verbinding met de belangrijkste bedrijvenzones in Limburg gevoelig verbeteren.

5. Sport.

Strategische doelstelling: Mensen – in het bijzonder uit maatschappelijk kwetsbare groepen – versterken in hun identiteit en bij hun deelname aan, toegang tot en keuzes in het maatschappelijk leven.

Strategische doelstelling: Een hoge levenskwaliteit voor elke Limburger behouden en stimuleren door het geven van impulsen op vlak van een goede (geestelijke en lichamelijke) gezondheid, zelfontplooiing en vrije tijd.

Strategische doelstelling: Actoren uit de brede welzijnssector, de jeugd- en sportsector en lokale besturen samenbrengen, versterken en bijdragen tot randvoorwaarden in functie van een diensten- en zorgaanbod dat tegemoet komt aan de noden en behoeften.

Strategische doelstelling: Actoren uit de brede welzijnssector, de jeugd- en sportsector en lokale besturen ondersteunen bij het vormgeven van (cliënt)participatie en het evolueren naar een meer dialooggestuurde dienstverlening.

Strategische doelstelling: Duurzaamheid en solidariteit in al zijn vormen zowel in Limburgs als in mondiaal perspectief versterken.

5.1. De wind zit in het wiel.

Dat Limburg dé fietsprovincie bij uitstek is, moeten we niemand nog vertellen. Onze groene natuur is met zijn schitterend fietsroutenetwerk én de meer dan 800 km bewegwijzerde mountainbikeroutes het Mekka voor elke recreatieve fietsliefhebber. Maar ook profwielrenners snuiven steeds vaker de Limburgse lucht op. De groei van wielerevene-

menten met internationale uitstraling die in Limburg plaatsvinden was de voorbije jaren opmerkelijk. Naast de drie grote Limburgse veldritten kwam daar in 2009 de enige wereldbekerwedstrijd van België bij, die voortaan zal plaatsvinden in Zolder.

Circuit Zolder en de fiets: een geslaagd huwelijk. Dat Circuit Zolder zich verder ontplooit als een centrum dat veel oog heeft voor het fietsgebeuren wordt steeds duidelijker. De op het Circuit gevestigde Provinciale Wielerschool Limburg kon de voorbije jaren rekenen op een doeltreffende opstartsubsidie van het provinciebestuur. Ook de BMX-piste blijkt een schot in de roos. Wekelijks trainen meer dan 200 jongeren binnen de Provinciale Wielerschool Limburg. Om de kwaliteit van de opleidingen nog te versterken, zal in 2010 de renovatie van het Terlaemenhof, als kloppend hart van de Wielerschool, starten.

Het provinciebestuur investeerde in 2009 in de wierlerpiste in Peer, meer bepaald in de verlichting op de BMX-piste.

5.2. Kwaliteit in de sport.

In het kader van het "Sport voor Allen"-decreet heeft het provinciebestuur het voorbije jaar gekozen om maximaal in te zetten op de kwaliteit binnen het Limburgse sportlandschap. We zien het als een basistaak om een kwaliteitsvolle werking van Limburgse bovenlokale recreatie- en competitiesportverenigingen op een degelijke en stimulerende manier te ondersteunen. Sinds 2009 wordt een jaarlijkse werkingstoelage uitgekeerd op basis van de energie die de bovenlokale sportvereniging wil spenderen aan haar kwalitatieve uitbouw (voorheen was dit op basis van de werking van het jaar voordien). Deze nieuwe aanpak zorgde er in 2009 voor dat maar liefst 43 Limburgse bovenlokale sportverenigingen een subsidie mochten ontvangen.

We boden ook de mogelijkheid tot een extra financiële ondersteuning voor nieuwe of vernieuwende projecten die zich specifiek richten naar jeugdsport of naar sport voor personen met een beperking. Dit leverde in 2009 liefst 19 nieuwe projecten op! Tussen deze 19 projecten zitten een aantal uitschieters zoals het jeugdvolleybalproject van het Koninklijk Limburgs Volleybal Verbond, het Polsstok- en Meerkampproject van PC Atletiek Limburg en het Youth Masterclass Snookerproject van de Vlaamse Snookerfederatie afdeling Limburg.

Investeren in een kwaliteitsvolle sportwerking. Het groot enthousiasme van de Limburgse bovenlokale sportverenigingen zorgt ervoor dat ook wij als provinciebestuur onze verantwoordelijkheid verder zullen opnemen in 2010. Er zullen opnieuw middelen worden vrijgemaakt om de groeiende kwaliteitsinput in de sportverenigingen te blijven ondersteunen. De provincie zet -samen met enkele gemeenten en lokale clubs- mee haar schouders onder een nieuw kwaliteitsvol project in de judowereld waarbij jonge talentvolle Limburgse judoka's dagelijks professioneel worden getraind en begeleid op hun weg naar een internationale judocarrière.

Anticiperend op de noden die de sportwereld in Limburg kent, wordt ook het sportvormingsaanbod door de Provinciale Sportdienst in 2010 verruimd om sportverenigingen de mogelijkheid te geven hun werking kwalitatief te verhogen.

Investeren in een kwaliteitsvolle sportomgeving. Een kwalitatieve sportwerking heeft ook een degelijke sportomgeving nodig. Ook hier voorzien we in 2010 investeringsbudgetten voor provinciale sportaccommodaties. We moeten ons de vraag durven stellen of het niet zinvol is naar andere structuren te gaan. Sportverenigingen moeten investeren in de sport en de sporters en niet voorrang geven aan investeringen in sportaccommodaties; dit laatste zou de taak van de overheden kunnen zijn. Het provinciebestuur zal zich ook blijvend inzetten om te streven naar een gunstig klimaat voor de gemotoriseerde sporten.

5.3. Pionierswerk G-sport levert resultaten.

Sport of beweging voor personen met een beperking is vandaag nog steeds niet vanzelfsprekend. Hier blijft het provinciebestuur dan ook onverminderd op inzetten. De pioniersrol die we als provinciebestuur vaak hadden in G-sport werpt zijn vruchten af. De opname van het G-voetbal binnen de reguliere werking van de Koninklijke Belgische Voetbalbond is hiervan een schitterend voorbeeld.

In 2010 zal het provinciebestuur opnieuw de mogelijkheid bieden aan eigenaars of exploitanten van een sportaccommodatie om een investeringssubsidie aan te vragen voor het optimaal toegankelijk maken van de accommodatie voor personen met een beperking. Bovendien zullen projecten en activiteiten die zich specifiek richten naar G-sporters ook in 2010 aanspraak kunnen maken op een subsidie.

Met de steun van het Vlaams Ministerie van Sport wil het provinciebestuur bovendien een Limburgs Expertisecentrum voor G-sport oprichten. Dit expertisecentrum zal onder meer over een hoog technologische loopband beschikken, waarop perso-

nen met een handicap getest kunnen worden. Deze testen moeten toelaten de betrokkenen op sportief vlak goed te begeleiden en nadien juist door te verwijzen.

Doelgroepenwerkingen blijven in beweging. De Provinciale Sportdienst organiseert en coördineert ook een tiental Limburgse doelgroepenwerkingen. Onder de noemer “Blij(f) in Beweging” is het onze opzet om in 2010 het aanbod aan doelgroepenwerkingen in Limburg verder te verruimen. Zo’n doelgroepenwerking is een specifiek sport- en beweegmoment voor personen met een beperking, zoals hartpatiënten, personen met rugklachten of diabetici.

5.4. 3 x 30 (3 maal per week 30 minuten sporten)

Sportmogelijkheden creëren opdat alle Limburgers optimaal aan sport of beweging kunnen doen, is één zaak. Iedereen motiveren om ook daadwerkelijk de sportieve handschoen op te nemen, is een tweede zaak.

Om die reden starten we in het voorjaar 2010 met een grootse sensibiliserings- en stimulerings-actie. Onder de noemer 3 x 30 zal het provinciebestuur elke Limburger op verschillende ludieke maar toch doeltreffende manieren bereiken en aanzetten om aan sport of beweging te doen. In 2010 zal verder stevig ingezet worden op deze campagne. 3 x 30 moet enerzijds de Limburgers informeren over de sportieve mogelijkheden en troeven die Limburg rijk is en anderzijds de Limburgers op een actieve manier prikkelen om het plezier en de deugd van sport en beweging te ervaren.

6. Ruimtelijke ordening.

Een van de grote meerwaarden van een provinciebestuur bestaat erin dat zij ideaal geplaatst is om een ruimtelijk kader op te stellen om de welvaart en het welzijn van de burgers zo veel mogelijk te garanderen. Dat ruimtelijk kader moet dan ook streven naar een ideaal evenwicht tussen wonen, werken, ondernemen, ontspannen, natuur enz. Om dit te kunnen realiseren beschikken we over sterke instrumenten: de structuurplannen en de bouw- en verkavelingsberoepen.

We mogen daarnaast natuurlijk de nieuwe maatschappelijke tendensen niet uit het oog verliezen. Want ook dáárop inspelen, getuigt van een degelijk ruimtelijk beleid. Dat willen we dan in 2010 ook zo veel mogelijk nastreven.

Strategische doelstelling: creëren van een ruimtelijk kader voor het verbeteren van welzijn en welvaart

Herziening provinciaal ruimtelijk structuurplan (RSPL). Het RSPL is aan herziening toe. De planperiode van het huidig RSPL loopt van 2002 tot 2007. In 2010 zal er daarom een “agenderingsnota” opgesteld worden om het programma voor de herziening te bepalen. Zo’n nota behelst een vooronderzoek waarin we de items die we gaan meenemen bij de herziening, bepalen. We herzien immers niet heel het RSPL, maar enkel waar nodig, met uiteraard de actualisatie van de taakstellingen voor wonen en werken als belangrijke items. Deze eerste fase is een evaluatie van het RSPL, het uitvoeren van een SWOT-analyse, het opmaken van hypothesen op basis van de gemaakte evaluatie, van analyses én van een bevraging van de bevolking, het onderzoeken van de gevolgen van de hypothesen, het formuleren van grote keuze-opties (en hun impact) en tot slot het concretiseren van actiepunten.

Als bestuur moeten we immers selectief zijn wat betreft het aantal gebieden en thema’s waaraan we aandacht en middelen spenderen. Daarvoor moeten we rekening

houden met en inspelen op belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen in het gebruik van de ruimte. Hoe gaan we bijvoorbeeld om met de vergrijzing? De trend om zorg om te zetten in wellness? De groei aan appartementsgebouwen? Met de metamorfose van de openbare ruimte in kader van vernieuwende mobiliteitsinfrastructuur (denk maar aan Spartacus)?

Limgrond.be. Limgrond.be, of de grondenbank, is opgericht als autonoom provinciebedrijf (provincieraad 17/06/’09). Limgrond.be zal zich bezighouden met het verwerven en bouwrijp maken en uitrusten van terreinen (voor woon(uitbreidings)gebieden, afgebakende bedrijventerreinen), het verwerven, bouwen of aanpassen van gebouwen, het overdragen van die terreinen/gebouwen aan natuurlijke en rechtspersonen. Een andere belangrijke taak is om strategische projecten op ruimtelijk vlak alsook het uitwerken en implementeren van publiek-private samenwerkingsprojecten (PPS) te ontwikkelen en begeleiden.

Gemeentelijke structuurplanning. Op dit moment hebben 39 gemeenten een goedgekeurd structuurplan; één zit in de goedkeuringsfase. In 2010 mogen we verwachten dat 42 gemeenten over een goedgekeurd gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (GRS) beschikken. Dit brengt een blijvende stijging mee van het aantal gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (GRUP). Als provincie waken we erover dat er een eenvormig beleid wordt gevoerd waarbij we toch rekening houden met de eigenheid van de gemeente.

Bouwberoepen. In 2008 werden 640 beroepen tegen de weigering van stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning ingediend bij het provinciebestuur; zo’n 60 minder dan in 2007. We werden hier ook geconfronteerd met het nieuwe aanpassings- en aanvullingsdecreet Ruimtelijke Ordening - vanaf 01/09/09, waardoor een nieuwe beroepsprocedure werd ingevoerd.

Strategische doelstelling: verhogen van de stedelijke draagkracht en versterken van de woonkernen

De uitvoering van het RSPL krijgt vorm. Er zijn een heel aantal provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen (PRUP) die lopende zijn. De afbakening van de kleinstedelijke gebieden is een belangrijk aandachtspunt. De afbakening van Sint-Truiden is gefinaliseerd. In 2010 streven we ernaar om Bree definitief vast te stellen. Voor Lommel wordt kortelings een openbaar onderzoek opgestart. De ontwerp-plannen-MER van Beringen, Bilzen,

Maasmechelen en Maaseik kunnen in de volgende maanden worden ingediend. Voor Leopoldsborg kan het bestek van het PRUP worden uitgeschreven als het masterplan voor het te desaffacteren militair domein Reigersvliet is afgerond. Met betrekking tot Neerpelt – Overpelt wordt het overleg tussen de gemeenten en provincie aangevat om de door de gemeenten zelf onderbouwde visie als aanzet naar de ontwikkeling van het kleinstedelijk gebied op te nemen. De voorstudie m.b.t. Tongeren wordt geactualiseerd rekening houdend met een bijkomende taakstelling voor bedrijventerreinen, de noord-oostelijke omleidingsweg en de herbestemming van de terreinen van Plinius.

Strategische doelstelling: verbreden en differentiëren van het economisch profiel inzake bedrijventerreinen, toerisme en recreatie,...

Het provinciebestuur wil het economisch profiel van de bedrijventerreinen verbreden en diversifiëren.

Het toerisme moet ruimtelijk correct ingebed worden; de verdere ontwikkeling van de sport- en recreatieterreinen moet mogelijk gemaakt worden. Hiervoor zijn tal van andere provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen lopende op vlak van bedrijventerreinen, secundaire wegen, openluchtrecreatieve bedrijven en sportterreinen.

Dat is o.a. zo voor Wilhelm Tell, Jocomo, Molenheide, Blauwe Meer, Mooi Zutedaal. Voor de bipool Eisden-Lanklaar wordt het PRUP opgestart in 2010, net als voor het Kasteel van Heers. Het strategisch plan ruimte voor toerisme wordt eind 2009 afgerond. Ook voor de uitbreiding van de motorsport zijn dossiers lopende: Lommel, Genk, PRUP Waterlooos ...

Strategische doelstelling: beschermen, versterken en beheren van de groene ruimte

Voor de 80 geselecteerde natuurverbindingen moeten er natuurinrichtingsplannen opgesteld worden in overleg met de dienst MINA. Door middel van de verdere concretisering door de Regionale landschappen van een aantal natuurverbindingen, zal men de aanpak verder verfijnen.

Strategische doelstelling: versterken van de grensoverschrijdende relaties

Op vlak van ruimtelijke ordening is er nood aan grensoverschrijdende samenwerking omdat er wel degelijk beïnvloeding is over de grenzen heen. In 2009 is, voor een periode van 2 jaar, een grensmanager aangesteld voor de verdere uitwerking van het gebiedsgericht en geïntegreerd strategisch plan Albertknoop (regio Lanaken – Maas-

tricht). De werkzaamheden van de grensmanager situeren zich op verschillende vlakken: wonen, grensoverschrijdend bedrijventerrein, tracé van het Caberghkanaal, verkeer... Doelstelling is om tot afspraken en afstemming te komen inzake ontwikkelingen. Zo streven we bv naar een geactualiseerd project –en actieplan “Wonen” om dit vervolgens te implementeren in de gemeentelijke woonbeleidsplannen.

Deze gebiedsgerichte aanpak wordt geëvalueerd in het licht van een eventueel nieuw op te zetten gebiedsgerichte werking in andere regio's.

Strategische doelstelling: bijkomende aandacht besteden aan kwaliteitsaspecten met in het bijzonder het veilig stellen van de landschappelijke kwaliteiten

Windmolenparken. Als provincie proberen we een integraal beleid te voeren om de landschappelijke kwaliteiten van onze provincie te bewaren. De inplanting van windmolens is een trend die zich de komende jaren sterk zal doorzetten. In het kader van duurzame ontwikkelingen is dit een positieve en belangrijke ontwikkeling. De impact op het landschap is echter groot. Het opstellen van een studie over de landschappelijke inpassing van grootschalige windmolenparken kan als visie aangereikt worden aan het Vlaams niveau bij de beoordeling van de aanvragen.

Trendonderzoek paarden. De jongste jaren is het houden van paarden sterk toegenomen, met een grote invloed op het landschap. Deze evolutie is een deel van het trendonderzoek opgestart in 2009. Nu al is de invloed op het landschap merkbaar: opdeling van percelen, inplanten van schuilconstructies, afrasteringen. Ook de vragen met betrekking tot de grootschalige aspecten van de paardenhouderij, zoals pistes, manèges, jumpingconstructies, zijn toegenomen. We willen voor de gemeenten een kader en leidraad aanreiken om met deze trend om te gaan.